

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Kerenski az orosz hadsereg főparancsnoka

Kornilow oszlopai 20 kilométerre közeledtek Pétervárhoz — Oszlopaink sikeres vállalkozása a Monte San Gabrielén — 560 olaszt elfogtunk, 13 gépfegyvert zsákmányoltunk Tűzérsegi harcok Baranovicinél és a podoliai határon

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 13. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Bukovinában a Zbrucz mentén élénk ellenséges tűzérsegi és járőrtevékenység.

OLASZ HARCTÉR.

A Monte San Gabrielén és Görztől keletre fekvő állásaink ellen intézett nehéz tűzérsegi tűz tovább tart. A Monte San Gabriele északnyugati lejtőjénél fekvő árkaik megtisztításánál tegnap reggel óta elkezdett harcokban 23 tisztet és 535 főnyi legénységet fogtunk el és 12 géppuskát zsákmányoltunk. Podlesce ellen előnyomult ellenséges járőröket visszavertünk.

Tirolban és Karinthiában heves zivatarok és hóviharak akadályozták a harci tevékenységet.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Nem volt nevezetes esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, szeptember 13. A nagvfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR.

Rosz látási viszonyok mellett a harci tevékenység az arcvonalakon, a tüzelés átmeneti fokozódását és előtérí utközeteket leszámítva, általában csekély maradt.

Voss hadnagy légiharcban 47-ik ellenfelét lötte le.

KELETI HARCTÉR.

Lipót hajó harceg vezértábor nagy arcvonala: A riga-wendeni utól délre lovassági őrsaink Morizbergen és Neukaipenen át érvényesülő nagyobb orosz támadás elől kitértek.

Baranoviczától északra, Tarnopoltól keletre és a Zbrucz mentén élénk zavaró tüzelés és felderítő csatározások. A Dnjester és a

Fekete-tenger között nem volt nagyobb harci tevékenység.

Macedon arcvonal: Az Ochridától délnyugatra csak gyenge ellenséges osztagok jutottak a hegységbe.

LUDEENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 13. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 13-án este:

Flandriában élénk tűzérsegi tevékenység. Egyébként nem történt lényeges esemény.

Kerenski generalisszimusz

Pétervár, szeptember 13. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Az ideiglenes kormány Kerenskit generalisszimusszá s Alexejwet vezérkari főnökké nevezte ki.

Kornilow előnyomulása Pétervár ellen

Amsterdam, szeptember 13. Kornilow előőrsel már Luga-Pavlovskon túl vannak. Kornilow kijelentette: egyetlen kívánsága, hogy az országot mostani helyzetéből kiszabadítsa és boldoggá tegye. Addig tartja a hatalmat kezében, amíg az alkotmányozó gyűlés össze nem ül. A kormány parancsára felszedték a vasuti síneket, hogy Kornilow előnyomulását megnehezítsék.

Stockholm, szeptember 13. Kornilow csapatai Pétervártól délnyugatra 20 kilométernyire állanak. Találkozásuk Kerenski csapatával küszöbön van. Hírlük, hogy Kornilow a hadsereg és a tisztok nagyrészével rendelkezik.

Utcai harcok Pétervárott

Frankfurt, szeptember 13. A Frankfurter Zeitung jelenti: Stockholmi hírek szerint orosz körökben nagy izgalmat keltett hírek terjedtek el, hogy Pétervárott kozdokok és maximilisták között véres utcai harcok voltak.

Pétervár védelmi állapotban

Genf, szeptember 13. A Havas-ügynökség jelenti Pétervárról: Klembowski, a haderők generalisszimusza, a pétervári 1. és 2. számú tüzérezredek leváltását rendelte el. — Pétervárt védelmi állapotba helyezték. A varsói és balti pályaudvar között a Néva-csatorna mentén védőárkokat ástak.

Menekülnek Pétervárról

Stockholm, szeptember 13. Pétervárott az embereket pánikszerű rémület fogta el. A pályaudvarok zsúfolva vannak. — A lakosság minden irányban menekül.

Kornilow hível

Rotterdam, szeptember 13. A Daily Chronicle jelenti, hogy a hadsereg egytizede Kornilowot támogatja. A front 43 tábornoka csatlakozott hozzá.

Kornilow ultimátum

Genf, szeptember 13. Kornilow ultimátuma a következőket tartalmazza:

1. A katonai diktatura átruházása Kornilowra.
2. A munkástanács feloszlatása.
3. A haldbüntetés visszaállítása.

A kormány Kornilow kudarcát jelenti

Pétervár, szeptember 13. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A jelentések megállapítják, hogy Kornilow megszüntette előnyomulását Pétervár ellen, mert a csapatok elvesztették egymás közt az összeköttetést. A csapatok parancsnokai Pétervárra érkeztek, hogy felhatalmazást kérjenek a hűtlen vezérek letartóztatására. A kormány folytatja erélyes intézkedéseit és reméli, hogy a vérontást elkerülheti.

A helyettes miniszterelnök a helyzetről

Pétervár, szeptember 13. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Nekrasow, a mi-

URANIA

Péntek — Szombat — Péntek
szeptember 14 — 15 — 16.

Magyar zenei hírtár

Szigligeti Ede
számműve

A csikós

6 felvonásban.
Főszereplők:
Károlyi Mihály, Len-
kyffy Lea, Rikli József,
Podor Öszkár, Mészáros
Alajos.

**Színész-
nők**
akarok lenni

6 felvonásban.
Főszereplők:
5, 7 és 9 órák

APOLLO

Péntek — Szombat — Szombat
szeptember 14 — 15 — 16.

Amerikai-film.

**A bájós
ismeretlen**

Amerikai társadalmi
drám, 5 felvonásban.
A főszerepben:
MYRTLE STEWMANN.

**Májsztrám
örököl**

6 felvonásban
szombat, kezdete
6, 7 és 9 órák

niszterelnök helyettese, kijelentette, hogy a *politikai helyzet kedvező. Denikin* tábornok kivételével valamennyi parancsnok *hül maradt a kormányhoz*. A kozákok kijelentették, hogy Kornilow félrevezette őket s miután erről meggyőződtek, *a kormányhoz csatlakoztak*. A mozgalomban jelentékeny része van *Lukowski* vezérkari főnöknek. *Nekrasow* kijelentette még, hogy valamennyi miniszter kettő kivételével helyén maradt. *Az egész ország Kerenski mellett van.*

A letartóztatott Denikin tábornok

Pétervár, szeptember 13. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A letartóztatott *Denikin* tábornokot a fronton hagyták s *a vezetés a kezében maradt*, mert nem tudják nélkülözni. A tábornokot őrizet alatt tartják.

A helsingforsai munkásianács az orosz kormány ellen

Bern, szeptember 13. A helsingforsai munkásianács tiltakozott a cár híveinek Pétervárról való kiutasítása ellen. A kiutasítottakat Finnországon át szállításukkor *feltartóztatják*.

Az új lengyel királyság

Bécs, szeptember 13. A királynak és *Vilmos* császárnak a lublini és varsói fő kormányzókhöz intézett kézirata, amelyben a lengyel királyságot szabályozzák, e hó 15-én jelenik meg.

Az új francia kormány

Painlevé miniszterelnök, *Ribot* külügyminiszter

Páris, szeptember 13. A kormány végleg megalakult. Elnök és hadügyminiszter *Painlevé*, külügyminiszter *Ribot*.

Argentína szakított Nemetországgal

Hága, szeptember 13. Washingtonból táviratozzák, hogy az argentinai kormány a német követségnek *kiadta utleveleit*.

Szocialista konferencia Svájcban

Lugano, szeptember 13. Az olasz szocialisták *Stockholm* helyett valamely svájci városban akarják megtartani a konferenciát.

A kormány bemutatkozása

A képviselőház és a főrendiház ülése

A főrendiházban és a képviselőházban ma a kormány bemutatkozása volt napirenden. Az ország mindkét háza *Wekerle* Sándor miniszterelnök programját tudomásul vette. Az ülések lefolyásáról tudósításunk a következő:

A főrendiház ülése

Dél előtt 11 órakor nyitotta meg az elnök a főrendiház ülést. A kormány tagjai *Wekerle* Sándor miniszterelnök vezetésével valamennyien jelen voltak.

Az elnök a megnyitó beszéd és az előterjesztések után fölolvastatta a kinevezésről szóló királyi kéziratokat.

(Bemutatkozik a kormány)

Wekerle Sándor miniszterelnök ismertette programját, amelyet a képviselőházban elmondott.

Csernoch János hercegprímás tudomásul veszi *Wekerle* programját. A választójogot annakidején a parlament megvizsgálja, hogy az megvédi-e a magyar állam egységét. Örö-

mét fejezi ki, hogy a *katolikus autonómia* a megvalósulás stádiumába jutott. A birtokpolitikára vonatkozóan a tulajdonjog szentségének tiszteletben tartását kéri. Szól a többtermelésről. Kívánatosnak tartja minden magánvásárlás beszüntetését. Most legfontosabb teendő: a háborút szerencsésen befejezni és tisztességes békét kötni. A pápa békeakciójáért hálával és köszönettel tartozunk.

Várady L. Árpád kalocsai érsek: Ezen a földön más politikát, mint magyar nemzeti politikát, nem lehet folytatni. A miniszterelnök gazdasági programjának részleteit nem ismeri, azért várakozó álláspontot foglal el.

Zselénszky Róbert gróf: Sajnálja, hogy akad magyar politikus, aki az általános választójog álláspontjára helyezkedik. Számталансор kimutatta, hogy az Magyarország végét jelenti. Ezért sajnálatára *nincs abban a helyzetben, hogy a kormányt támogassa*. A választójognak, amelyet Ausztria akar reánk erőszakolni, a mai kormánypártban is vannak ellenesei.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Magyarországon a reformok megvalósítása miatt sohasem támadt baj, mindig azok megakadályozása miatt.

A miniszterelnök programjának tudomásul vétele után az ülés 1 órakor véget ért.

A képviselőház ülése

A képviselőház ülést fél 4 órakor nyitotta meg *Szász* Károly elnök, aki bejelentette, hogy *Szurmay* Sándor honvédelmi minisztert a király a *Mária Terézia-rend* lovagjává avatta. A minisztert a Ház minden oldalán melegen ünnepelték.

(Szüzbeszéd viharral)

Fényes László: A kormány feje olyan mestere a pénzgazdaságoknak, hogy nem kívánhatják tőle a pénz uralmának megtörését. A hadisegélyezésről szól s annak alacsony voltára hivatkozva, azt mondja, hogy *a függetlenségi párt nem teljesítette e tekintetben a kötelességét*. Nem összeszorított fogakkal kell állani a harcot, mint tegnap *Tisza* mondotta, mert ha az asszonyoknak nem lesz erejük öklüket összeszorítani, *utolsó erejükkel köztünk ütnek szét*. (Felháborodás az egész Házban.)

Polónyi Géza: Szemtelenység illet mondan!

Fényes László: Mit mondott az ur!

Polónyi Géza: Azt mondtam, hogy háboruban nem lehet ilyet mondan!

Fényes László: Nem igaz! Maga mindig terdit!

Madarassy-Beck Gyula báró: Szerénytelenség egy öreg emberrel így beszélni!

Fényes László: Nem szerény embernek jöttem ide. Akinek ez nem tetszik, az *menjen ki!* (Derültség.) Követeli, hogy a hadisegélyeket az ausztriaiakkal arányban állapítsák meg. Nem igaz, hogy a hadisegély megrontja a valutánkat.

Grätz Gusztáv dr. pénzügyminiszter nevet.

Wekerle Sándor: Ugyan ki mondta ezt?

Fényes László: Szakembertől hallottam. (Derültség.)

Polónyi Géza reflektál *Fényes* szavaira. Képviselőtársainak könnyebb dolga volt, mint neki, mert kimentek, de neki, aki a következő szónok, kénytelen volt végighallgatni *Fényes* beszédét. Tiltakozik az ellen, mintha nem lenne mindenki áthatva a hősök segítségének gondolatától. Magyarország az anyagi romlás veszedelme alatt is gondoskodni fog róluk. Ehez nem kell olyan apostol, mint *Fényes*, aki inkább lázítani akar, el akarja hitetni odakünn, hogy a parlamentben csupa huncutok ülnek. Ez nem tisztességes dolog. Erről a hangról majd leszoktatjuk a neofita képviselő urat. A függetlenségi párt mindig fölszólalt a hadisegélyek fölemelése végett. Ezt *Fényes*nek illenék tudnia. Tiszával polemizál. Nem érti meg, mi az a választójogi blokk. A nők választójogának nem híve, mert a nők többségben vannak és női uralom fenyeget. (Derültség.) Felszólítja a kormányt, hogy a választójogi kérdést inkább a parlamentben oldja meg, mint választás után. — *Wekerle* iránt bizalommal van.

Grätz Gusztáv pénzügyminiszter kijelenti, hogy a kormány akciója a hadisegélyek fölemelése érdekében egy hónapon belül végre lesz hajtva.

(Felszólalások a bemutatkozáshoz)

Sümegei Vilmos a székelység érdekében szólal föl.

Urmánczy Nándor a magyar katonák és tiszték megalázó helyzetét vázolja. Még mindig német parancsnokok alá vannak rendelve.

Hock János tiltakozik a választójog elpaktálása ellen.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A választójog megvalósításához őt nemcsak ígérete, de meggyőződése is köti. A katonai kérdésekben türelmet kér. Ha most nem is reperiálhatják a bajokat, a hadsereg ujjaszervezésénél mindent meg fognak tenni.

Apponyi Albert kultuszminiszter: A görög keleti papsággal most folynak a tárgyalások a rendelet végrehajtása tekintetében. — Békés megegyezésre törekszik. A rendelet a demokrácia jegyében született. A választójogot nekik feltétlenül meg kell valósítani. Ők ezzel állanak és ezzel buknak s ennek az érdekében még a választást is erkölcsösnek tartja.

Az ülés este háromnegyed 9 órakor ért véget.

Tizezer hold termőföld Debrecennek

A Tóó és a Kondoros szabályozása

Sok kiváló eszme részesült már meg nem érdemelt kritikában, de valami könnyelműbb belátástalansággal elhangzott kijelentést még nem hallottam, mint amellyel a többtermelést is egy olyan levegőbe dobott frázisnak minősíti, mint amely divat szerint feltűnik vagy eltűnik. Volna-e áldásosabb erőfeszítés, mint az a munka, mely a magyar embert a kulturában, iparban, földmívelésben okos irányítással, ha kell: kemény eszközökkel is meggyerné a többtermelésnek?

A nemzet irányításában az állam hézagos és erőtelen eszközei mellett a társadalomnak és ebben a sokadalomban az önálló törvényhatóságoknak jut első sorban a kezdeményező és végrehajtó szerep. Ennél elsőrendűbb szerepet csak az nem ismer, aki egy hivatalt úgyis betölteni vél, ha a szoroson vett rubrikázó feladatokat a négy fal közt elvégezi s aztán pipára gyujt és a fiist konzerváló hatását a hivatali szoba függönyén és saját koponyáján kitépasztalgatja a hivatalos óra pontos lejárásáig.

Nagyon messze esnek célomtól, ha a többtermelés kívánalmához kapcsolható összes, kevesei termelő vagy épen improduktív alkalmakra kiterjeszkedném. Ezt a legmegengedhető területén belül úgy sem tehetnéni. — Legyen elég ezuttal a földművesekre vonatkozóan kívánatos többtermelésről szólni; itt is specialiter: a debreceni földek többtermeléséről, vagy ha úgy tetszik: több debreceni föld termővé tételéről.

Hogy Hódmezővásárhelyen vagy Szabadkán vagy másutt hol kell megragadni a többtermelés üstökét, azt mutassák ki Hódmezővásárhelyen vagy Szabadkán. Különbben is az volna az ideális helyzet, ha — a mint kellene — minden község, kicsiny vagy nagy, megtenné ezirányban is a kötelességen felüli kötelességét, úgy, mint ahogy az egyes emberre nézve is áll ez a haladás és boldogulás szempontjából való jogosult kívánalom.

Általában a földmívelés utján elkövetkező többtermelés vagy úgy valósul meg, hogy a termelésre használt területen t e n

zivebb munka alá vétetnek, vagy úgy, hogy a parlagon heverő, semmi hasznot nem hajtó, sőt számbavehető károkat okozó terméketlen földterületeket természetesen szertitjük, Debrecenben mind a két irány felkarolásától ered a többtermelés resultánsa.

Egyelőre termésre bevonható terület az a tizezer hold, mely a Tócsó és Kondoros mellékén békát termel.

Ennek a háromnegyede törvényhatósági terület; egynegyede kisebb-nagyobb birtokosé. Ennek a területnek víztől mentesítése vagy az érdekeltek önkéntes társulása, vagy — mivel ez néhány nehezebb belátású birtokoson megtörne — az 1913. évi vízjogi novella (XVIII. t.-c.) alapján volna keresztülvihető. E vízjogi törvény közadók módjára behajtható summának mindenkor az érdekeltektől háramló összeget.

E tizezer hold víztelenítése s haszontérületté átalakítása összes költsége maximálisan 200 ezer korona. Előlegezte ezt a város s az egy hold után vételezte be az érdekeltektől a 20 koronát. Egy hold termőföld 20 koronát még a legsötétebb maradiságnak is megér.

De mit ér Debrecennek 10,000 hold föld termése? A meglevőnél ennyivel több termés csak egy esztendő alatt is? Mit jelent egy ilyen akció a nemzeti vagyonosodás szempontjából is. És van-e ebben az egyszerű és világos dologban valami lehetetlen!

— a — n.

Színház és művészet

MŰSOR:

PÉNTEK: Sztambul rózsája.

SZOMBAT: Sztambul rózsája.

VASÁRNAP: Délután: A varsói citadella.

Sztambul rózsája

Operett 3 felvonásban. Írták: Branner és Grünwald. Zenéjét szerzette: Fall Leo.

A bemutatott operett egyike Fall Leo legszebb muzsikáit operettjeinek, pompás, filmbemászó melódiaú valcerei és énekszámai nagyon szépek. A mese nem új dolog, de kedves és az ötletes párbeszédeken és verseken megérzik a fordító Gábor Andor ügyes munkája.

Az előadás még a Heltaitól megszokott kitűnő rendezés nivóján felül is jó és meglepetést keltően szép volt. Aprólékos gond, áldozatkészség és művészi izlés tündöklött le a színpadról, amelynek kiállítására és a darab előadása is egy csöpp kívánni valót sem hagyott fenn a budapesti előadás mellett. — A rendezés nagyszerű munkáját ma is Heltai Jenő végezte, aki méltán részesült a közönség elismerő tapsaiban, amelyekkel őt többször a lámpák elé hívták Karácsonyi István karmesterrel együtt, aki a betanítással, az énekszámok és a zenekar kitűnő vezetésével egyik hatalmas művészeti tényezője volt a ma kihozott sikernek.

A szereplők mindannyian kiváló nyújtottak s ragyogóan szép sikert arattak. Görög Olga mint Kondza Gül, elragadóan énekelt, gyönyörű, tiszta csengő hangja, ének-művészete a szép énekpartikban teljes szépségében révnyesült, játékában kedves volt,

toalettjei pompázóak voltak. Partnere, Horváth Kálmán, osztozott a sikerben, amelynek ez a járhadhatatlan, tehetséges, elegáns művészember méltán részese volt. Ahmed bey szerepét énekelte és játszotta nagyszerűen. Horváth Nusi (Midilli Hama), aki értékes, szép hangjával kiváló énekes szubrett, ma este különösen szép és kedves volt. Énekszámait, táncait többször meg kellett ismételnie. A kifogyhatatlan humort Várnay László képviselte, aki Müller Floriánt alakította. Temperamentumos művészi játékával, rendkívül ügyes táncjaival viharos tapsokat kapott, mókái folytonos kacagásban tartották a közönséget. Ez a kiváló komikus ma ismételt igazolta, hogy humor és tréfa dolgában méltán kedvenc művésze a közönségnek. Kassay Károly Müller hamburgi kereskedő és Kaffga Gyula Kemál pasa szerepében voltak kitűnők; mindkettőjük művészete hozzájárult az előadás sikeréhez.

Ismételnem meg kell említenem a színpad látványosságát. A gyönyörű új díszletek közt a kar nagyon szép látványt nyújtott s mozgalmasság, életteljes képet adott.

A pompás keleti lakást ábrázoló díszleteket, amelyek teljesen újak, K. Tóth Mihály dr., az ismert kiváló rajzoló-művész tervezte és rajzolta és Gyöngyösi Viktor, a színház festőművésze festette meg izlősen és igen szépen.

Általában nagyon sikerült volt a bemutatás, amelyen a közönség lelkesedve ünneplte az előadás minden résztvevőjét és sokszor hívta mindannyiukat a lámpák elé. Minden szereplő művész és művésznő virágot kapott. Fényes, szép, meleg estje volt a mai a színháznak. (p.)

Sztambul rózsája minden este. (A színházi iroda jelentése.) Az a szenzációs siker, amelyet Fall Leo új operettje, a Sztambul rózsája aratott a debreceni színházban, a tegnapi esti bemutató előadásán: páratlanul áll a Csokonai-színház történetében. Ez a premier nemcsak a szezonnak, hanem a színháznak egyik legszebb operettjévé vált. A Sztambul rózsája nem fog elhervadni egyhamar, hanem virulni fog végig az egész szezonon át. Konstantinápoly, a Kelet színes világa, mindig vonzó volt a közönség előtt s a Sztambul rózsájában nemcsak a mesés csillogó Kelet káprázata, hanem Fall Leo muzsikáit is keleti tűz fűti, keleti ragyogás színezi hangszerelését. Az előadás gondos és pazar kiállítására pedig föllülmulja a Király-Színházét is. — A szereplők: Görög Olga, Horváth Nusi, Horváth Kálmán, Várnay László, Kassay Károly, Kaffga Gyula, Fenyő Ilonka, Sólyom Janka, Abos Elza mind kitűnő szerepet játszanak. A Sztambul rózsája szeptember 19-ig minden este műsoron van. — Az előadások este fél nyolckor kezdődnek.

La traviata. (A színházi iroda jelentése.) A Sztambul rózsája sorozatos előadása alatt serényen folynak a próbák a La traviata című három felvonásos operából, mely szeptember 20-án kerül előadásra.

„A csikós”, Szigligeti Ede népszínműve filmen. Ma, pénteken mutatja be az Uránia a gyönyörű népszínművet, melyben a főszerepet Várkonyi Mihály és Lenkeffy Ica játsszák. A rendezés és fotográfia kitűnő, a zenét a 9 órás előadásnál nagy zenekar szolgáltatja. Jegyelővétel.

Amerikai film az Apollóban. „A bájos ismeretlen” amerikai társadalmi dráma öt felvonásban a mai slágerfilmje az Apollóban. — Amerika legjobb filmművésznője, Myrtle Stellmann játsza a főszerepet. E képre mit kritikát csak azt mondjuk, hogy a legjobb amerikai filmek egyike. Jegyelővétel.

HIREK

— **Uj pénzügyminiszteri államtitkárok.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A holnapi hivatalos lap hozza a király kéziratát, amelyek szerint a király Grinn János pénzügyminiszteri tanácsost államtitkárrá, Vértessy Sándor miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget adományozta.

— **Debreceni honvédek és csendőrök kiüntetése.** A király Lang Lajos, Varga János I., Durkó Gábor, Szakonyi Dániel, Eszényi Lajos, Sziklai Árpád, Takó Sándor, Tancs Péter, Kotán Ferenc, Balogh István, Pándi József, Lahó István járásörmestereknek, Szöllösi Imre törzsörmesternek és Mrena János és Nagy Ferenc alörmestereknek, mindnyájan a debreceni VIII. csendőrkerületben, a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Török István nyilvántartó örmesternek a 3. népfőlkö parancsnokságnál az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Füzesi Péter 3. honvédegyalozredbeli főszámvivőnek, Vig Gábor debreceni csapatkórházbeli főszámvivőnek, Tóvizi Menyhért debreceni honvédcsoportkórházbeli örmesternek, Szabó József 2. honvédhuszárezredbeli, Jacsó János és Fekete László 3. népfőlkö parancsnokságnál nyilvántartó örmestereknek a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta. A felhatalmazott parancsnokság Pinye János 3. honvédegyalozredbeli honvédeknek, Molnár Inozens tartalékos szakaszvezetőnek, Fórián Gábor, Krucsó János tizedeseknek, Gróze Mihály, Pópa Demeter, Pap László, Pipó Mihály, Virág Károly, Benkő Mihály és Márta Illés 3. népfőlkö gyalogezredbeli honvédeknek, Tóth Imre 3. honvédegyalozredbeli tartalékos honvédek a bronz vitézségi éremet, Kritz Ödön 3. honvédegyalozredbeli főgyermesternek a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Ármos József 3. honvédegyalozredbeli 1. osztályú számvivő altisztnek és Vljak Joel örmesternek a vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **A fogyasztási jegyek kiosztása.** A városi lisztiroda közli: Cukor-, zsír-, szalonna-, valamint petroleum fogyasztási igazolványok újabb kiadása szeptember 23-án, vasárnap fog kezdődni és október hó 7-ig tart. Mindazon háztartások, melyek gáz- vagy villanyvilágítást használnak, havonként és háztartásonként egy liter petroleum vásárlására jogosító fogyasztási igazolványra, azon háztartások pedig, amelyek sem gáz, sem villanyvilágítást nem használnak, havonként és háztartásonként két liter petroleum vásárlására jogosító fogyasztási igazolványra tarthatnak igényt. A fogyasztási igazolványok kiosztása a szokott helyeken délelőtt 8—1 óráig és délután 3—5 óráig történik, vasárnap azonban csak délelőtt 9—12 óráig.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** A Deák Ferenc-utcai templomban az istentiszteletek további intézkedésig a következő időben tartatnak: Szombat reggel 7 órakor és délelőtt fél 11 órakor, szombatn délután 5 órakor és este fél 8 órakor. Szelichosz vasárnap reggel háromnegyed 5 órakor. Vasárnap roshásona este 7 órakor, hétfőn roshásona reggel — a téli időszámítás szerint — 6 órakor, hétfőn roshásona délután 4 órakor és este fél 7 órakor, kedden roshásona reggel 6 órakor, kedden roshásona délután 4 órakor és este fél 7 órakor. Szelichosz hétköznapokon reggel háromnegyed 5 órakor. Hétköznapokon este 6 órakor. Debreceni izraelita hitközség.

— **A női felső kereskedelmi iskolában és az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamán a tanév megnyitása** f. hó 14-én d. e. 10 órakor lesz. A tanulók a női felső kereskedelmi iskolában gyülekeznek. Az igazgatóság.

VESZER

¹/₂ literes, ⁷/₁₀ literes és 1 literes üres üvegeket és ballonokat minden nagyságban. — Telefon kérésre az üvegeket elszállítom.

ULLMANN SALAMON

nagykereskedése Ferenck József-ut 69. TELEFON 3-82-Vármegyeházával szemben.

Az Augusztá-szanatórium szeptemberi kabaréja a hó 20-án, csütörtökön délután fél 5 órakor lesz. A műsoron Gaál Ilus, Geszti Móra, Lakatos Klárka, Macsinszky Lulu, Gadó hadnagy, Rendveg hadnagy, Márkus Károly és Fülöp önkéntesek szerepelnek. Vendégként fellép Harmathy Viola cimbalomművész. A zenét a cs. és kir. 75. gyalogezred zenekara szolgáltatja. Konferál Lakatos Mihály dr.

Körözövel a brassói dámák ellen. Brassóból jelentik: A nagyszabasi törvényszék körözövelet adott ki a lopás büntetvével vádolt dr. Baiulescu Györgyné, leánya Baiulescu Mária és dr. Vecerdea Miklósné ellen, akik alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy Brassóban, közveszély idején, a Werzár Antal és fia cég birtokából 4000 korona értéket meghaladó fehérnemű és más rövid-árut loptak el s azután ismeretlen helyre szöktek meg. A három „urino” közül dr. Baiulescu Györgyné a betörés idején nagy szerepet játszó orvosnak, dr. Vecerdea Miklósné egy tekintélyes bankigazgatónak a felesége. Baiulescu Mária elvált a férjétől. — A dámák az oláh invázió alatt, amint a körözvényből is kitűnik, gyalázatosan viselkedtek, az oláh tiszteket szórakoztatták s velük Romániába menekültek, ezért nem valószínű, hogy a körözvénynek meglesz az eredménye.

A meghalt és eltemetett férj — hazatérése. Aradról jelentik: Egy aradmegyei iparos asszony még a múlt év végén azt az értesítést kapta, hogy az ura Galiciában elesett. A híradás arról is beszámolt, hogy hol temették el s hogy a sírhelyét megjelölték. A család megsíratta a jó férjet és szerető apát. — Később a felesége hazahozatta a halottat, itthon eltemették. A csinos és jómodu özvegynek csakhamar kérője akadt. A fiatal asszony nem habozott sokáig és egy-kettőre egybekeltek. Idáig valahogy rendben volna a dolog, most jön azonban az érdekes része, az ugynevezett váratlan fordulat, mely egészen új. Ugyanis a „meghalt és eltemetett” férj életjelet adott magáról az orosz fogságból, ahonnan azt írta, hogy megsebesülten került oda, de mint rokkantat, legközelebb ki fogják cserélni.

Ch. Perczel Carola a táncitanítást e hó 15-én kezdi meg. Beiratkozni lehet lakásán, az Uránia-épületben. Telefon 12-51.

Huszárt ölt az orosz fogoly. Szegedről jelentik: Vasárnap este 11 óra tájban egy orosz fogoly zörgetett be Bálint Ferencné rőszkei 272. sz. tanyájába és bebocsátást kért. Az asszony nem engedte be az orosz, aki erre eltávozott. Hajnali három óra tájban azonban újból visszatért és most már erősebben zörgetett. Miután az asszony most sem engedte be, a fogoly benyomta az ablakot s azon át bemászott a lakásba. — Bálintné ijedten ugrott ki az ágyból, kiszaladt a tanya elé és segítségkérésével felkeltette a szomszédokat. A szomszédos tanyaházból Császár Balázs szabadságos huszár érkezett előzőnk Bálintné tanyájára. Odaszaladt az ablakhoz és egy vasvillával fejbeütötte az épen kifele igyekvő orosz, aki kést rántott és Császárt mellbeszurta. A szurás halálos volt és a szerencsétlen ember azonnal meghalt. Ferenczy Mátvás rendőrkapitány kihallgatta a tanyákon dolgozó orosz foglyokat, a kik elmondták, hogy a városból délután kiírt egy Sulgin Akim nevű fogoly s velük kártyáztak. A szegedi hadifogoly-irodában megállapították, hogy egy Sulgin nevű fogoly a repülőterén dolgozik. Azonnal a rendőrségre vitték, ahol először tagadta a tettet, de a bizonyítékok sulya alatt megtört és bevallotta, hogy Császárt ő szurta agyon. — Sulgin nem tagadhatott, mert fején ott maradt Császár vasvillájának a nyoma. A meggyilkolt katona holttestét beszállították a honvédsapathórházba, a gyilkos foglyot pedig átadták a katonai parancsnokságnak.

Ünnepi imakönyvek (Machserok) az új, ünnepekre, Mirkam és más szövegekkel, különféle kötésekkel, úgyszintén ünnepi képeslapok kaphatók Aczél antiquáriumban.

Elveszett. E hó 12-én, szerdán d. e. 12-1 óra között a honvéd tiszti tennispályától kiindulól a nagyerdei kocsikázó körútig Simonyi-ut—Péterfia-utcán való kocsikázás közben egy ezüst veretű fekete bőr női ridikül. — Minthogy benne a tulajdonosokra nézve értékes dolgok voltak, a becsületes megtaláló kéri a benne levő 50 korona készpénz jutalom ellenében a ridikült a kiadóhivatalba küldeni.

Női selyem és szövet ruhák legújabb kivitelben, nagy választékban Halmágyi divatruházában.

Goldstein Piroska szabászati- és varrósiskolájában (Szent Anna 32.) a tanítás megkezdődött. Beiratások naponta 9—12-ig és 3—6-ig.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Legjobban vesz Legjobban elad

ellenőrző pénztárt a **National Registrar**
Kasson G. m. b. H. Wien, Siebenstern-
gasse 31.

Pezsgődugót

használt, de nem töröttel, veszek **70 fillért** darabját, palackdugót **15 K** kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükséges. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot. **ROBICSEK ADOLF**, BUDAPEST, Nefejejs-utca 15. szám.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 80 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertárában, Debreczenben.

Nádudvari Takarékpénztár r.-t.

TARTOZIK.

Mérlegszámla 1916 dec. 31-én.

KÖVETEL.

V a g y o n	K	f.	T e h e r	K	f.
Pénztári készlet	14943	05	Részvénytőke	100000	—
Oszt. Magy. Bank	1398	12	Tartalékalapok:		
Váltótárca	27378	63	rondes tartalékalap	14000	—
Jelz. kötvén kölcsön	3880	—	segélyalap	1247	16
Kez. kötvény kölcsön	3425	—	Betétek		
Előleg kölcsön	850	—	könyvecskőre	344094	13
Óvadék kölcsön	8050	—	folyó számlára	1315	—
Felszerelés	400	—	óvadék betétkönyvekben	8050	—
Ingatlanok	7838	86	heti betét	6356	40
Értékpapírok	4760	—	Fel nem vett osztalék	865	—
Alföldi Takarékpénztár	167720	—	Hitelezők	11186	32
Bankári követelések és fedezet f. számla	64108	85	Pesti Magy. Ker. Bank hadikölcsön	62345	65
Átmenő tételek egyenlege	8240	68	előleg	9538	93
			Nyereségegyenleg	658893	59

Nádudvar, 1916. december 31-én.

Csizmádia Lajos, pénztárnok.

Kun László, elnök.

Flesch János, ügyv. főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G.

Aranyos József, Frank József, Dr. Halász Sándor, Kun Vilmos, Poroszlav László, Frigyes Jeno.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G.

Bleier József.

Fohn Márton.

Szántó György, elnök.

Weisz Benjámin.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőlő egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnap szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőlő egy korona husz HMR. Minden további szó tizenkét HMR.

Pipere szappanok

legjobb minőségben nagy választékban érkeztek és napi áron kaphatók míg a készlet tart Grósz Nagy Ferenc pipere és illatszer raktárában — Aranyegyszereu gyógyszerár Színház mellett.

Zsárfeladat, törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Kifutó fiu

— 14 éven felüli — havfizetéssel felvételik Ferenc József-út 49., I. em.

Házulajdonosok

szíves figyelmébe ajánlom, hogy cserép és palatetőzetek javítását, valamint évi járkában tartását a legjutányosabb árban vállalom.

TÓTH IMRE

cserép és palatetőmester
Péterfia-utca 18.

Munkásember

felvétetik állandó évi munkára. Cim a kiadóhivatalban.

Ingatlan árverés.

A helyben Hatvan-utca 58-ik számú egyemeletes bérház, melyben lakások, üzlethelyiségek, nagy műhelyeknek és raktáraknak alkalmas helyiségek is vannak.

1917 szeptember 24-ikén délelőtt 9 órakor a kir. törvényszéknek árverésen el fogják adni. Az elérendő vételár 10%-a bántipenzül leteendő. Az árverés ellen utóajánlat nem tehető.

Az érdeklődőknek bővebb értesítést ad a Pénzügyi központi kirendeltsége (Ferencz József-út 26. sz. első emelet).

Aranyat-czisztót, brillánsokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házalkhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Eladó hordók.

20 db eladó legnagyobbak 7 htl., legkisebb 3 htl. Nagy Mórleznánál, Vértés, Bihar vm.

Csömöge szőlőt

bármily mennyiségben vesz Klein Antal és Tsa Plac utca 61. csömögüzlet.

Nyomdásztanoncok

felvétetnek

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Plac-utca 49.

Eladó

vagy használtbérkiadó: Ujkeri, Andrási-út 40. szám alatt lévő 1 hordás teljes termelésben lévő szőlő 1 szobás lakóházzal, borház szatnyuskattal ellátva. Jó fizetési feltételeket biztosítunk. A katonai barakok és villamos megálló mellett. Értelmezhet Debreceni Csák Bankjánál. Kovszó utca 17.

Abrons

nehány métermázsai eladó kiadóhivatalunkban.